

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Ministerie van
Infrastructuur
en Waterstaat**

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

T 070-456 0000
F 070-456 1111

Ons kenmerk
IENW/BSK-2021/295164

Bijlage(n)
1

Datum 09 november 2021
Betreft Aanbiedingsbrief Aanvullend Ontwerp
programma Noordzee 2022-2027

Geachte Voorzitter,

Hierbij bied ik u, mede namens de Minister van LNV, de Minister van BZK en de
Staatsecretaris van EZK - Klimaat & Energie, het Aanvullend Ontwerp Programma
Noordzee 2022-2027 aan. Dit ontwerpbesluit vormt een aanvulling op het
Ontwerp Programma Noordzee 2022-2027 dat u eerder dit jaar heeft ontvangen¹,
en dat van 22 maart tot en met 21 september ter inzage heeft gelegen als bijlage
bij het Ontwerp Nationaal Waterprogramma 2022-2027.

Aanvullend Ontwerp Programma Noordzee 2022-2027

Zowel in de brief van maart 2021² als in het Ontwerp Programma Noordzee 2022-
2027 is aangekondigd om, op basis van een aanvulling op het Ontwerp
Programma Noordzee, in het vierde kwartaal van 2021 de aanwijzing van
windenergiegebieden in het definitieve Nationaal Water Programma voor te
bereiden. Het bijgaande aanvullende ontwerpbesluit, dat in nauwe samenwerking
met de collega's van EZK, LNV en BZK tot stand is gekomen, maakt deze
aanwijzing (onder voorbehoud van tijdige dekking van de gevolgkosten door het
Rijk) mogelijk.

In het Aanvullend Ontwerp Programma Noordzee 2022-2027 worden, op basis van
een integrale belangenafweging, de windenergiegebieden aangewezen die nodig
zijn om tot 2030 invulling te kunnen geven aan de 49% CO₂-reductiedoelstelling
van dit kabinet. Tevens wordt hiermee de extra opgave van 10 GW
windenergievermogen, noodzakelijk voor het halen van de 55% CO₂-
reductiedoelstellingen van de EU, mogelijk. Met het Aanvullend Ontwerp wordt
met 16,7 GW meer ruimte aangewezen dan strikt noodzakelijk is. Dat biedt
voldoende flexibiliteit om binnen die ruimte maximaal 10,7 GW te kunnen
realiseren in de periode tot en met 2030. Met het aanwijzen van

¹ Kamerstukken II 2020/21, 35325 nr. 2

² Kamerstukken II 2020/21, 35325 nr. 2

windenergiegebieden in het Aanvullend Ontwerp Programma Noordzee worden nog geen onomkeerbare stappen genomen.

**Ministerie van
Infrastructuur
en Waterstaat**

Ons kenmerk
IENW/BSK-2021/295164

De aanwijzing van windenergiegebieden in het Aanvullend Ontwerp is in lijn met de aanbeveling van de Stuurgroep Extra Opgave³ aan het kabinet. Het Noordzeeoverleg (NZO), waarin het Rijk op consensus gericht overleg voert met organisaties op het gebied van de energie-, voedsel-, en natuurtransities en zeescheepvaart, was nauw betrokken bij de afweging rondom deze windenergiegebieden en heeft hieraan een constructieve bijdrage geleverd. Ik verwijs hiervoor naar het separate verslag van de voorzitter van het NZO dat aan u is aangeboden⁴. Het NZO steunt het voorgestelde ontwerpbesluit, inclusief de daaraan verbonden voorwaarden voor ecologische inpasbaarheid, aanlandingsmogelijkheden en verdere integrale belangenafweging. Wat betreft aanlandingsmogelijkheden is er bij de besluitvorming rondom de aan te wijzen windenergiegebieden uitdrukkelijk rekening gehouden met het aan land brengen van de opgewekte energie, en omgekeerd wordt in het traject Verkenning Aanlanding Windenergie Op Zee 2030 (VAWOZ) rekening gehouden met de windenergiegebieden die in dit Aanvullend Ontwerp worden voorgesteld. De staatsecretaris van EZK zal u voor het einde van dit jaar nader informeren over haar voornemen om de ruimtelijke procedures te starten voor het aanlanden van windenergie vanuit de in het Aanvullend Ontwerp Programma Noordzee aangewezen windenergiegebieden. Op 6 oktober heeft bovendien een brede maatschappelijke bijeenkomst plaatsgevonden, waarbij stakeholders breder dan het Noordzeeoverleg de gelegenheid hadden te reageren op de inhoud van het Aanvullend Ontwerp Programma Noordzee en werden geïnformeerd over de komende terinzagelegging.

Met dit Aanvullend Ontwerp Programma Noordzee 2022-2027 geef ik tevens invulling aan een aantal moties en een toezegging. Tijdens het Commissiedebat Water van 9 juni jl. is toegezegd u in het najaar te informeren over het Aanvullend Ontwerp Programma Noordzee, onder andere met betrekking tot de windparkgebieden en visserij. Met deze brief inclusief de bijlage geef ik invulling aan deze toezegging. Dit aanvullende ontwerpbesluit voorziet daarnaast in de motie Van der Lee en Kröger⁵, waarmee de regering wordt verzocht alvast rekening te houden met een grotere opgave voor windenergie op zee door bijvoorbeeld alvast extra locaties vast te stellen in 2021. Het Aanvullend Ontwerp Programma Noordzee geeft tevens invulling aan de motie Boucke⁶, die de regering verzoekt om minimaal 10 GW aan te wijzen en de kamer over de voortgang te informeren in oktober 2021. In het kader van het Aanvullend Ontwerp is conform motie Sienot c.s.⁷ onderzocht of een deel van het militaire vlieggebied EHD 42, direct ten zuiden van het windpark «ten noorden van de Waddeneilanden» gebruikt kan worden voor windmolenparken op zee. Tot slot bewaakt het ontwerpbesluit conform motie Dijkstra en Stoffer de maritieme belangen voor internationale vaarwegen en belangen van defensie⁸.

³ Kamerstukken II 2020-21, 32 813, nr. 683

⁴ IENW/BSK-2021/287686, Tweede Voortgangsverslag Noordzeeoverleg

⁵ Kamerstukken II 2020-21, 32 813, nr. 629

⁶ Kamerstukken II 2020-21, 35 668, nr. 21

⁷ Kamerstukken II 2018-9, 353 529, nr. 543

⁸ Kamerstukken II 2020-21, 33 450, nr. 105

Naar een definitief Nationaal Water Programma 2022-2027

Het aanvullend ontwerp Programma Noordzee wordt conform wettelijke vereisten gedurende 6 weken ter inzage gelegd, samen met het PlanMER en de Passende beoordeling. Na het aflopen van deze zienswijzeprocedure, die loopt van 9 november tot en met 20 december, zal het Aanvullend Ontwerp Programma Noordzee samen met het eerdere Ontwerp Programma Noordzee - en met inachtneming van het toetsadvies van de Commissie m.e.r. en de behandeling van dit Aanvullende Ontwerp door uw kamer - worden verwerkt tot het definitieve Programma Noordzee 2022-2027 dat als bijlage bij het Nationaal Water Programma 2022-2027 in maart 2022 zal worden vastgesteld. Vanaf 2022 wordt een partiële herziening van het Programma Noordzee voorbereid, waarin in ieder geval ruimte zal worden gereserveerd voor de verdere uitrol van windenergie op zee vanaf 2030.

**Ministerie van
Infrastructuur
en Waterstaat**

Ons kenmerk
IENW/BSK-2021/295164

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

drs. B. Visser